TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN NGHI XUÂN** **TỈNH HÀ TĨNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 08/2023/QĐST-DS	*Nghi Xuân, ngày 21 tháng 11 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN NGHI XUÂN, TỈNH HÀ TĨNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Hoàng Trung Thông

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hương Giang – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Nghi Xuân.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh. tham gia phiên họp: Bà Phan Thị Huy Linh - Kiểm sát viên.

Ngày 21 tháng 11 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Nghi Xuân mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 07/2023/TLST-DS ngày 07 tháng 11 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 08/2023/QĐST-DS ngày 15 tháng 11 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Thị Th – Sinh năm 1954; Địa chỉ: TDP A, TT Xuân An, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh. "Vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt".

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Anh Ngô Văn Ch – Sinh năm 1976; Địa chỉ: TDP A, TT Xuân An, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh. "Vắng mặt".

+ Chị Ngô Thị Kh – Sinh năm 1982; Địa chỉ: TDP A, TT Xuân An, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh. "Vắng mặt".

+ Chị Ngô Thị V – Sinh năm 1979; Địa chỉ: Khối A, phường Bến Thủy, Tp Vinh, tỉnh Nghệ An "Vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt".

+ Anh Ngô Xuân Đ – Sinh năm 1985; Địa chỉ: Thôn Hợp G, xã Xuân Yên, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh. "Vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt".

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 31/10/2023 cũng như tại bản tự khai bà Nguyễn Thị Th trình bày:

Bà Nguyễn Thị Th và chồng là Ngô Văn H (mất năm 2009) kết hôn với nhau và sinh được 04 người con là Ngô Văn Ch (Sinh năm 1976), Ngô Thị V (Sinh năm 1979), Ngô Thị Kh (Sinh năm 1982) và Ngô Xuân Đ (Sinh năm 1985). Do chồng Ngô Văn H bị nhiễm chất độc màu da cam nên các con Ngô Văn Ch (Sinh năm 1976) và Ngô Thị Kh (Sinh năm 1982) từ nhỏ đã bị nhiễm chất độc màu da cam dẫn đến bị tâm thần, sống phụ thuộc hoàn toàn vào gia đình và được hưởng trợ cấp thuộc đối tượng liên quan đến chất độc hóa học trong chiến tranh. Nay bà Nguyễn Thị Th cho rằng các con Ngô Văn Ch và Ngô Thị Kh bị mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi nên yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Ngô Văn Ch và chị Ngô Thị Kh bị mất năng lực hành vi dân sự.

Những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan khác là các anh em của anh Ngô Văn Ch và chị Ngô Thị Kh đều thống nhất việc tuyên bố anh Ngô Văn Ch và chị Ngô Thị Kh mất năng lực hành vi dân sự, không có ý kiến gì khác.

Quá trình giải quyết vụ án, người yêu cầu, những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

Ngày 15/11/2023, Tòa án nhân dân huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh có Quyết định số 08/2023 về việc mở phiên họp giải quyết việc dân sự.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Nghi Xuân phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự và đề nghị Tòa án áp dụng Điều 22 BLDS; khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, 369, 376, 378 BLTTDS chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Th về việc yêu cầu tuyên bố anh Ngô Văn Ch và chị Ngô Thị Kh mất năng lực hành vi dân sự

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là anh Ngô Văn Ch và chị Ngô Thị Kh có nơi cư trú tại TDP A, TT Xuân An, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh. Căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh.

Tại phiên họp, người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có đơn xin giải quyết vắng mặt nên không cần hoãn phiên họp theo quy định tại khoản 2, khoản 3 Điều 367 BLTTDS.

[2] Xét yêu cầu của đương sự và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát:

Bà Nguyễn Thị Th là mẹ đẻ của anh Ngô Văn Ch và chị Ngô Thị Kh nên người yêu cầu được xác định là người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền yêu cầu theo quy định tại khoản 1 Điều 376 BLTTDS.

Căn cứ các tài liệu, chứng cứ do người yêu cầu cung cấp tại hồ sơ việc dân sự và tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 33/KLGĐTYC và số 34/KLGĐTYC ngày 03/11/2023 của Phân viện pháp y tâm thần Bắc miền Trung đã kết luận như sau:

- Tại thời điểm giám định chị Ngô Thị Kh và anh Ngô Văn Ch bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng, theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), có mã bệnh là: F72.

- Tại thời điểm đã nêu, anh Ngô Văn Ch và chị Ngô Thị Kh mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.

Kết luận giám định được người yêu cầu và những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan thừa nhận.

Do đó, việc tuyên bố anh Ngô Văn Ch và chị Ngô Thị Kh mất năng lực hành vi dân sự của bà Nguyễn Thị Th là có cơ sở, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự, Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự như đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Nghi Xuân tham gia phiên họp là phù hợp.

[3] Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu là người cao tuổi nên không phải nộp lệ phí giải quyết việc dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 150, Điều 361, khoản 2, khoản 3 Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, 377, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

Khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự;

Điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

[1] Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Th.

[2] Tuyên bố anh Ngô Văn Ch; Sinh năm 1976 và chị Ngô Thị Kh; Sinh năm 1982, Đều có địa chỉ: TDP A, TT Xuân An, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị Th được miễn nộp lệ phí Tòa án.

[4] Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ

ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Hà Tĩnh;
- VKSND tỉnh Hà Tĩnh;
- VKSND huyện Nghi Xuân;
- UBND TT Xuân An, NX, HT;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP
(đã ký, đóng dấu)

Hoàng Trung Thông